

EUROPAKO MUGIMENDUAREN KONGRESUAK 118 ORDEZKARI
ESPAINIARREN PROPOSAMENEZ MUNICHEN HARTUTAKO ERABAKIA
(1962-06-07/08)

Europar Mugimenduaren Kongresuak, Munichen 1962ko ekainaren 7an eta 8an bilduta, iritzi dio edozein herrialdek Europan sartu nahi badu, izan atxikita edo izan elkartze bidez, herrialde horrek erakunde demokratikoak izan beharko dituela; horrek, Espainiaren kasuan, Gizakiaren Eskubideei buruzko Europar Konbentzioaren eta Europako Gizarte Gutunaren arabera, hau esan nahi du:

1. Benetan ordezkaritza bidezkoak eta demokratikoak diren erakundeak eratzea, eta erakunde horiek bermatzea gobernuaren herritarren onespenean oinarritzen dela.
2. Pertsonen eskubide guztiak egiazki bermatzea; bereziki, norberaren askatasunari eta adierazpen-askatasunari buruzkoak, gobernuaren zentsurarik gabe.
3. Erkidego naturalen izaera berezia aitortzea.
4. Oinarri demokratikoen gainean, askatasun sindikalak baliatzea, eta langileek beren oinarritzko eskubideen defentsa egitea; besteak beste, greba eskubidearen bidez.
5. Iritzi-korronteak eta alderdi politikoak antolatzeko aukera izatea, oposizioaren eskubideak aitortuta.

Kongresuak itxaropen sendoa du aurreko oinarri horien arabera eboluzioak aukera emango duela Espainia Europan sartzeko, haren funtsezko osagaia baita; eta adierazgarritzat dauka Kongresuan partaide izan diren espainiar ordezkari guztiek adierazi izana seguru daudela espainiar ordezkari gehienek nahi dutela eboluzio hori zuhurtzia politikoaren arauen arabera egitea, egoerak aukera ematen duen bezainbesteko azkartasunarekin, denen zintzotasunarekin eta eboluzio-prozesuaren aurretik, prozesuan bertan nahiz prozesuaren ondoren bortxakeria aktibo nahiz pasiboari uko egiteko konpromisoarekin”.

Munich (Alemaniako Errepublika Federala), 1962ko ekainaren 8a.

SARRERA

Zer: Europako mugimenduaren kongresuan Espainia honen partaide izateko proposamenari emandako erantzuna, hau ezezkoa izatearen arrazoiekin batera

Non: Munichen, Alemaniako Errepublika Federalean

Noiz/Garaia: 1962ko irailaren 8an, Gerra Hotzaren testuinguruan eta Espainiaren irekitze garaian

Nork: Europako Mugimenduaren Kongresuak, bertan Europako herrialde demokratiko eta komunismoaren menpe ez zeudenek hartzen zuten parte. Espainiako 118 politikok parte hartu zuten, partido guztiek partido komunistak izan ezik.

Nori: Espainiari, bertan parte hartzea eskatu baitzuen

Mota: politikoa / historikoa

ANALISIA

Sarrera:

- Edozein herrialdek Europan sartu nahi badu demokratikoa izan behar duela adierazten du.

Puntuak: Espainiak Europan sartzeko egin behar duena.

- Benetako erakunde demokratikoak eratzea eta herritarrek gobernua onartzen dutela bermatzea.
- Giza eskubideak bermatzea: askatasun indibiduala eta adierazpen-askatasuna batez ere, zentsurarik gabe.
- Autonomiak aitortea.
- Askatasun sindikalak eta greba eskubidea onartzea.
- Alderdi politikoak antolatzeak aukera egotea.

Bukaera:

- Kongresuaren itzaropenak adierazten dira, esanez Espainiak eboluzio demokratiko bat eduki behar duela Europan sartzeko eta espainiar ordezkariak hau nahi dutenez, ahalik eta azkarren egiteko, esandako puntuak bete behar direla eta prozesua indarkeriarik gabe egin behar dela.

TESTUINGURUA

Aurrekariak:

- 1936ko uztailan Espainian hainbat jeneral kontserbadorek estatu kolpea eman zuten, errepublikaren eta Frente Popularraren gobernuaren aurka.
- Estatu kolpeak porrot egin zuenez, Gerra Zibila hasi zen, non bi bandok elkar borrokatu zuten: errepublikaren aldekoak vs bando nazionala edo matxinatua.
- Hala, bigarren honek irabazirik, Francisco Franco jenerala bihurtu zen diktadore, botere guztiak beregan kontzentratzen zirelarik.

- Erregimen honek bi zati izan zituen: 1939-1957 gerraoste, autarkia, gose eta errepresio handiko garaia eta 1957-1975 gutxinakako irekitze, garapen ekonomiko eta migrazio masiboko garaia.

Garaikoa:

- 60ko hamarkadan hazkunde demografiko handia egon zen, gerra ostean jaiotze-tasa handitzeko joera baitago.
- Gainera, teknokratek ezarritako neurri liberalekin ekonomia garatu eta jendeak umeak izan zituen; hau da, modernizazio ekonomiko eta soziala eman zen.
- Hala, trantsizio demografikoa gertatu zen, non nekazal sistematik gizarte moderno eta industrialera pasa zen herrialdea.
- Kanpo eta barne migrazioak handiak izan ziren, bigarren honen ondorioz hiriak handitu, kutsadura areagotu, txabolismoa sortu eta langilegoaren hazkunde handia eman zen.
- Kanpoko turismoak ere eragina izan zuen, ohituren modernizazioa ekarri zuelako.
- Zerbitzuen hedapenaren ondorioz klase ertaina hedatu zen.
- Aurrerapenak hezkuntzan: alfabetizatzeko tasak gora eta goi-hezkuntzaren hedapena. Azken hau elkartzeko eta Frankismoaren aurka egiteko gune bihurtu zen.
- Egitura sozial eta gizarte berria sortzen ari zen, Espainia mendebaldeko gizarteekin parekatzen ari zen, baina oraindik ere diktadura bat zen.
- Hala, Europan sartzea eskatzean, Munichen egindako kongresuan ezezkia eman zitzaion, horretarako erakunde demokratikoak behar zituelako beste askoren artean. Gainera, Mendebaldeko Europako azken diktadura zen.
- Frankismo soziologikoa momentu honetan gertatzen da, bizi maila apur bat hobetuz, erregimen frankista finkatua dago eta jende askoren artean erosotasun eta adostasun orokor bat eratzen da. Hala ere, honek epe laburrera mesede egin arren, luzera oposizio berriak egonkortuko dira.

Ondorengoak:

- 70eko hamarkadan frankismoak barne eta kanpo gatazkak izango ditu.
- Alde batetik, oposizioak indarra hartuko du eta gogor egingo du erregimenaren aurka.
- Gizartearen modernizatzeko beharra: antisorgailuak, abortoa, dibortzioa...
- Elizaren laguntza gutxinaka galtzen zihoan.
- Elite frankistaren artean zatiketa ematen ari zen inmobilisten eta erreformisten artean.
- Hala ere, erregimenaren iraupena bermatu behar zen eta oposizioen aurka gogor egin zen.
- Tentsio handiko urte hauetan, 1975ean diktadorea hil zen eta Trantsizioa hasi zen.

GARRANTZIA

- Nazioartean Espainia eta Francoren figura nola ikusten ziren ulertzeko garrantzitsua.
- Demokraziazioaren beharra argi geratzen da, bestela herrialdea politikoki isolatua geratuko delako modu batean edo bestean.
- Europar testuingurua ulertzen laguntzen du.
- Diktaduraren oposizioa nabarmen agertu zen, bereziki sektore moderatuena, orain arte ixilik mantendu zirenak. Francoren erantzuna errepresioa izan zen. Erregimenak deitu zion “el contubernio de Munich”. Frankismoaren desgastea erakusten du.